

TIT 6.r 10. teden

Gibanje pri strojih

Za vsa vprašanja sem dosegljiva na elektronskem naslovu:
nives.mrdavsic@gmail.com

standardi znanja

Učenec zna:

- ✓ opredeliti vrste gibanj na različnih strojih,
- ✓ opredeliti vzvod, razložiti njegovo vlogo in opredeliti os, vrtilišče, ročico, členek in nihajni drog.

Hej, zakaj ne bi spekel palačink, če že opazujem gibanje mešalca!

Dragi šestošolci!

V preteklem tednu, smo raziskovali gugalnico prevesnico.

Upam, da ste vsi uspeli narediti poskuse. 😊

Danes vas čakajo nova spoznanja.

Kakšno je gibanje pri strojih?

Si jih kdaj opazoval/a? Ne! Potem je danes čas, da si natančno pogledaš gibanje vseh kuhinjskih pripomočkov. Zaradi varnosti, prosi starše, da ti pri tem pomagajo.

Gibanje pri strojih

Deli strojev se lahko gibajo **PREMO** ali **KRIVO**.

Pri premem gibanju opisujejo gibajoči deli ravno črto ali premico (vbodna žaga, vibracijska žaga, šivalni stroj).

Pogosteje se deli stroja vrtijo. Če opazuješ kolo najdemo veliko primerov vrtenja delov: pedala, dinamo, zvonec, zavori, obe kolesi...)

Pri mnogih strojih lahko opazimo kar obe gibanji. Vrtenje in ravno gibanje.

vbodna žaga

vibracijska žaga

stružnica za kovino

vrtalni stroj

krožna žaga

Členek

- **Valjasti** členek omogoča gibanje le v eni smeri. Uporabljamo ga za odpiranje in zapiranje vrat, pri šestilu, pri vseh vrstah klešč, škarij, žepnem nožku...

Če več gibljivih členov med seboj povežemo dobimo verigo. Verige uporabljamo pri kolesih, motornih kolesih, avtomobilih...

- **Kroglasti** členek omogoča gibanje v vseh smereh. S pomočjo kroglastega členka lahko premikamo vzvratno ogledalo pri avtu, prestavno ročico pri avtomobilu, konica šestila za risanje na tablo, joystick...

